

Self-Help Groups¹

'Self-Help Groups' mga ...

"... Umpisa nga pamaagi para makatukod sang maayo nga kaangtanan sa sosyudad nga mapuslanon sa mga tawo para suportara sa ila handom sa kabuhi"

"... Pagbulig sa mga tawo nga maghisugot kag makapabutyag sang tingub sa mga butang nga gusto nila ipahayag, nga nagahatag sa ila sang mabaskug nga tingug sa paghimo sang desisyon kag pagnegosyar nga may mas makusog nga puwersa"

"Ang akon barangay, 30 km ka layo halin sa banwa. Wala sadto sang madangpan sang bulig apang ang pagtukod sang Self-Help Groups naghatag sa mga tao sang kusog kag kumpiyansa sa pagpangayo kag pagkuha sang suporta nga ila kinahanglanon." - *Kuddus Ansary, Jankar (Self-Help Group leader), Kaipara, West Bengal, India*

"... Pamaagi sa pagdugang sa pagka-epektibo sang mga hublag-lokal"

"... Paghatag sang mahapos nga pag-ambit sang magagmay nga pahulam kag iban nga dunang manggad kag serbisyo"

Ang Self-Help Groups matuod nga paagi sa pagtukod sang *social capital*. Ang iban nga hublag nagalakip:

Pagtukod sang pagbuylogananay kag kaangtanan para madugangan ang abilidad sang mga nagahatag kag nagagamit sang serbisyo sa pagtrabaho sang ululupod; ukon sa pagpabaskug sang kaangtanan sa mga tawo nga may pareho sang interes kag dugangan ang ila tsansa nga mangin bahin sang malapad nga mga institusyon katulad sang political ukon iya sang mga tawo nga organisasyon.

Pagsuporta nga mangin katapo sang mga pormal nga grupo nga masami nagalakip sang paghisugtanay sang kada isa nga magbaton sang isa ka pagsulundan kag patakaran sa paghimo sang mga butang kag ang maghisugtanay kon ano ang pagahimuon sa mga miyembro nga indi magpati sa mga pagsulundan.

Pagtukod sang relasyon sa pagsalig (nga ginatawag 'hatagay kag batunay'), paghatagay sang impormasyon, pagbuylogananay sa pagtrabaho, pagkooperar kag pagpamag-an sang kabudlay sa paghimo sang mga butang nga amo ang magahatag sang basehan sang impormal nga kaseguruhan sa mga tawo (pagbuliganay). Puwede ini nga mga tawo ukon grupo nga nagabuligay kag mangin mahimo nga pederasyon sang Self-Help Groups sa ulihi.

Ang pederasyon sang Self-Help Groups maayo sa pagpakig-angot sa mga nagahatag sang serbisyo, lakip ang **extension** kag iban nga **serbisyo** sang gobyerno kag NGO, sektor sang **rural bank**, ginahalinan sang mga **galamiton** kag koneksiyon sa merkado.

"Ang pagtingub sang mga Self-Help Groups, pagsiyasat sa akwakutura, kag gapaayon nga rural credit nagpaayo sang seguridad sa pagkaon kag nagpanubo sang kautangan sang mga pumuluyo sang Jabarrah sa India." - *Natural Resources Systems Program Annual Report 2003-04*

Lalita Mahato, tigulang nga babaye nga Bengali, "May mga tinion sadto nga indi kami makapangisug maghambal sa mga kalalakihan sang barangay labi na gid sa mga estranghero! Subong, makakadto kami sa bangko kag makahingyo nga mangutang, makaatubang sa *Panchayat* nga utoridad kag ipabutyag ang amon reklamo kag may kaisug nga atubangon ang mga paghankat. Nalipay kami nga ginapamati-an kag ginarespeto."

¹ Pamaagi sa pagtukod sang social capital, magamit sang mga tawo para mahaganhagan ang ila kahuyang kag malab-ot ang ila handom sa kabuhi

Paano itukod ang Self-Help Group

Pag-umpisa

1. Tan-awon kon may yara na nga grupo

Kon may yara na, pamangkuta kon puwede ka bisita. Kon makita mo ang imo ginapangita, indi na kinahanglan maghimo sang isa ka grupo. Kon wala, makatuon ka sa mga makita mo dira.

2. Magtrabaho upod sa iban kag mangayo sang bulig

Magsugod bilang grupo, sa diin ang kada miyembro nagabatyag sang pagpanag-iya. Tinguha-i nga makaestorya ang nakatukod na sang grupo. Kon may bag-o nga mag-entra, buligi sila pahangop nga importante sa kada miyembro nga makahatag sang kontribusyon. Konsiderahon ang pagpangayo sang bulig sa mga propesyunal nga sensitibo sa inyo nga kinahanglanon kag naluyag magbulig sa inyo paghimakas. Mga proyekto, bangko, NGOs kag extension workers mapuslan sa pila ka bahin, halin sa paghatag sang lugar nga mahiwatan sang pulong-pulong hasta sa pagpangita sa mga kinahanglanon nga iban.

3. Mag-umpisa sa gamay

Mag-umpisa sa gamay sa pagsolbar sang problema, wala-kaso kon makahimo sang sala kon kaisa, kag pagaplastaron ang mga kinahanglanon nga butang bag-o magguwa sa publiko. Ang magamay nga grupo diutay ang tsansa nga matunga bangud sang pagbaisay ukon madominar sang mga pila lang ka mga ma-impluwensiya nga mga tawo. Mga miyembro nga may pareho sang inagyan kag interes may dako nga tsansa nga may pagsalig sa tagsa-tagsa kag buyloganay nga magbaton sang resulta sang ila mga hinimu-an.

4. Magpili sang ngalan para sa grupo

Ang ngalan sang grupo makapabatyag sa mga tawo nga bahin sila sang isa ka team ukon grupo nga nagatrabaho padulong sa isa ka komon nga katuyuan. Makabulig ini sa paghugpong sang mga tawo.

5. Maghisugtanay sa konstitusyon

Ang inyo konstitusyon isa ka nasulat nga dokumento sang katuyuan kag pagsulundan para sa grupo, kon ano ang gina-ekspektar sa miyembro, ano ang ila maekspektar sa grupo. Mapalayo sini ang kumplikto kag maklaro ang responsibilidad sang kada miyembro.

6. Magsugtanay sa diin kag san-o maghiwat sang pulong-pulong

Hingyu-on ang partisipasyon sang kalalakihan kag kababa-ihan sa mga grupo (separar ukon impon). Tinguhaon nga mahatag ang pinakaayo nga lugar nga makapartisipar ang mga babaye kag lalaki kag makapakita sang ila mga kinaadman sa pagpamuno. Kon ginapanan-aw nga magamay ang grupo kag komportable kamo sa ideya, konsiderahon ang pagpulong-pulong sa balay sang mga miyembro. Tinguhaon nga ipat-ud nga kumbinyente ang adlaw sang pulong-pulong nga madumduman sang mga tawo, ehemplo, una nga Martes sang bulan.

Mga talandaan ...

Ihingyo:

- Regular nga pagtambong sang pulong-pulong sang grupo
- Hayag nga paagi sa pagtrabaho; mga rekord (katulad sang libro nga ginasulatan sang nagakatabo sa pulong-pulong, listahan sang nagatambong, rekord sang pundo) buligi ang miyembro sang grupo nga madumduman ang mga nadesidehan sa mga pulong-pulong. Importante ini sa pagmonitor kag pag-ebalwar.

Ehemplo sang *minutes* sang grupo

PETSA	PAGAHAMBALAN	NAHAM-BALAN	DESI SYON
4/6	Workshop Pagbakal sang bubod Balaydan sang mga ulihi gaabot nga miyembro	Huo Huo Huo	3 ka miyembro ang malakat 2 ang mabakal 3 bags, 6 / 6 wala
11/6	Report workshop Report sang pagbaligya sang manok	Huo Huo	Ligwaton ang konstitusyon Tanan nga miyembro magpahibalo sa eskwelahan
18/6		

- Ginagmay nga pagsupot para makatipon sang mabaskug nga komon nga pundo; mga miyembro puwede mapahulam halin sa ila nga sinuptan kag ang grupo makaagum sang kinaadman sa pagpat-ud sang interes, amat-amat nga balayaran sa hulam, kag makuha balik ang ginpahulam kag ini tanan makabulig makakuha sang pautang sa bangko.
- Ang pag-abre sang *savings bank account* sa malapit nga komersiyal ukon *rural bank* ukon cooperative bank, pag-umpisa sang isa ka relasyon sa tunga sang bangko kag sang Self-Help Group.
- Mga buluhaton nga mapagkita-an nga makaprodukto sang mga assets nga makabulig pabaskug sang ikasarang nga wala ginasalig sa iban.
- Kasugtanan sa pag-ilis sang pinuno; sa masami nagapabudlay sa pagplano para sa malawig nga panahon. Sa pihak nga bahin, ang pagbaylo sang pamunuan sa sulod sang grupo magahatag sang kahigayunan sa tanan nga maka-agum sang kinaadman sa pag-organisar kag pagpamuno.

Ipahilayo:

- Diskriminasyon sa mga miyembro base sa caste, relihiyon ukon apelyasyon sa politika.

Paghimo sang komite sa pagdumala

Kinahanglan ang pinuno, tagatago sang pundo kag sekretarya.

Ano ginahimo sang pinuno?

Ano ang ginahimo sang tagatago sang pundo?

Ang tagatago sang pundo: nagatago sang report pinansiyal, nagahalong kag nagadumala sang kwarta nga ginayatan ukon sa bangko, nagatago sang libro sang kwarta kag mga resibo.

Ang Pinuno: naga-organisar sang pulong-pulong (pagahambalan) kag nagasuma sini tanan sa katapusan, nagahingyo sang partisipasyon sang tanan nga miyembro, nagarepresentar sang grupo sa pulong-pulong sang iban nga grupo.

Ano ang ginahimo sang sekretarya??

Ang Sekretarya: nagasulat sang ginahambalan (sa pulong-pulong) kag ang redord sini (*minutes*), nagatago sang tanan nga rekord, kag naga-asikaso sang mga sulat.

Mapuslanon nga Pakig-angotan

Iban nga Better-Practice Guidelines

May yara pa nga dugang nga Better-Practice Guidelines sa sini nga serye. Galakip ini sang:

- Information Access Surveys
- Consensus-Building Process

Makakuha kamo sang dugang nga kopya sini kag iban nga Better Practice Guidelines sa inyo nga STREAM Country Office, sa STREAM Regional Office ukon sa STREAM Website.

Malipay kami nga makabaton sang inyo feedback bahin sini nga mga Better-Practice Guidelines. Mapahibalo niyo kami paagi sa pagtawag sa telepono, pag-e-mail ukon pagsulat sa Communications Hub Manager sa inyo STREAM Country Office.

Your STREAM Country Office is
STREAM Philippine Country Office
c/o Bureau of Fisheries and Aquatic
Resources, Regional Office No. 6
5000 Molo, Iloilo City
Philippines
Phone: +63 33 3365800
Fax: +63 33 3365799
Email: streambfar-phil@skyinet.net

STREAM Regional Office
c/o NACA
Department of Fisheries Complex
Kasetsart University Campus
Phaholyothin Rd
Bangkhen, Bangkok 10903
Thailand
Phone: 662 561 1728/29
Fax: 662 561 1727
Email: stream@enaca.org

STREAM Website
www.streaminitiative.org